

IV. Қосымша

Қазақстанның қаржылық тұрақтылығының индикаторлары¹ 1-қосымша (пайызбен)

	2009 ²	2010 ²	2011 ²	2012 ³	2013 ³	2014 ³
Банк секторы						
<i>Капиталдың жеткіліктілігі көрсеткіштері</i>						
Тәуекел бойынша сараланған активтерге есептік капитал	-8,1 (18,4)	17,6 (17,5)	17,3 (17,5)	18,0 (17,5)	18,5 (17,8)	17,3 (17,9)
Тәуекел бойынша сараланған активтерге 1-деңгейдегі капитал	-9,3 (14,1)	13,8 (13,2)	13,2 (13,0)	13,5 (12,7)	13,3 (12,5)	13,5 (13,8)
Жиынтық активтерге меншікті капитал	-8,5 (11,5)	10,9 (18,8)	10,2 (13,8)	14,4 (14,5)	13,4 (13,2)	13,0 (13,7)
Төлем мерзімі 90 күннен астам кешіктірілген қарыздардың олар бойынша арнайы құрылған провизияларды шегере отырып меншікті капиталға қатынасы	-52,2 (39,3)	60,2 (27,1)	78,2 (37,9)	40,5 (44,6)	33,1 (39,4)	27,7 (31,4)
Жиынтық міндеттемелерге меншікті капитал	-7,8 (13,0)	12,3 (16,4)	11,3 (16,0)	16,9 (17,0)	15,5 (15,2)	14,9 (15,8)
<i>Активтердің сапасы</i>						
Төлем мерзімі 90 күннен астам кешіктірілген қарыздардың несие портфеліне қатынасы	21,2 (14,4)	23,8 (16,4)	30,8 (20,7)	29,8 (19,4)	31,2 (19,5)	23,5 (12,4)
Несие портфеліне қалыптастырылған провизиялар	31,5 (20,7)	30,9 (21,8)	32,1 (24,6)	31,9 (20,0)	34,8 (22,4)	25,2 (12,9)
Төлем мерзімі 90 күннен астам кешіктірілген қарыздарға төлем мерзімі 90 күннен астам кешіктірілген қарыздар бойынша қалыптастырылған провизиялар	74,9 (55,9)	63,2 (56,3)	68,4 (66,2)	76,6 (57,0)	83,4 (66,0)	80,4 (51,6)
Валюталық қарыздардың несие портфеліне қатынасы	57,2 (54,2)	50,2 (46,8)	44,2 (38,5)	37,6 (31,2)	38,4 (31,5)	37,4 (30,7)
<i>Рентабельділік көрсеткіштері</i>						
Активтердің рентабельділігі (ROA) ⁴	-24,1 (0,2)	12,0 (5,9)	-0,1 (1,3)	1,88 (1,93)	1,71 (1,72)	2,0 (2,9)
Капиталдың рентабельділігі (ROE) ⁴	-1192,5 (1,9)	843,9 (51,2)	-1,0 (10,3)	15,2 (13,6)	13,1 (13,4)	16,0 (23,0)
Жалпы кіріске пайыздық маржа *	92,9 (10,0)	16,4 (72,8)	71,1 (69,7)	27,0 (63,8)	59,6 (59,1)	56,75 (56,67)
Жалпы кіріске пайыздық емес шығыстар*	145,4 (99,6)	21,1 (47,1)	67,6 (50,9)	67,8 (45,2)	38,1 (37,2)	38,9 (36,5)
Қызметкерлерге арналған шығыстардың пайыздық емес шығыстарға қатынасы*	1,0 (1,4)	26,3 (34,1)	31,3 (35,2)	11,7 (37,3)	36,9 (38,2)	36,7 (39,4)
Депозиттер және кредиттер бойынша анықтамалық мөлшерлемелер арасындағы спрэд* ⁵	509,2 (745,9)	393,6 (635,4)	453,8 (581,5)	430,5 (548,3)	483,9 (593,3)	518,5 (652,6)
<i>Өтімділік көрсеткіштері</i>						
Өтімділігі жоғары активтердің жиынтық активтерге қатынасы	19,2 (20,3)	21,2 (22,8)	21,0 (22,0)	17,5 (18,6)	17,3 (17,9)	18,4 (19,2)
Өтімділігі жоғары активтердің қысқамерзімді міндеттемелерге қатынасы ⁶	53,1 (64,9)	63,3 (64,8)	57,3 (59,4)	46,9 (50,3)	48,2 (51,1)	53,1 (57,6)
Клиенттердің депозиттерінің жиынтық қарыздарға қатынасы (банкаралықты қоспағанда)	67,2 (82,1)	76,7 (88,8)	76,0 (85,8)	74,1 (84,1)	74,4 (85,6)	80,6 (91,0)
<i>Нарық тәуекеліне әсер ету</i>						
Таза ашық валюта позициясының меншікті капиталға қатынасы	177,3 (1,3)	-3,2 (-3,7)	-1,3 (-0,1)	-4,0 (-4,5)	-1,6 (-4,6)	-1,4 (-2,0)
Басқа қаржы корпорациялары⁷						
Активтердің қаржы жүйесіндегі жиынтық активтерге қатынасы	19,9	23,4	25,5	27,0	26,8	26,5
Активтердің ЖІӨ-ге қатынасы	16,9	16,8	15,9	16,9	16,9	17,0

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ⁸
Корпоративтік сектор (ірі және орта кәсіпорындар)						
Активтердің рентабельділігі (ROA)	11,3	14,7	17,1	14,2	10,6	10,4
Капиталдың рентабельділігі (ROE)	29,8	39,6	44,7	35,7	26,7	26,6
Жиынтық міндеттемелердің меншікті капиталға қатынасы (левередж)	1,7	1,6	1,6	1,5	1,6	1,6
Таза ашық валюта позициясының меншікті капиталға қатынасы	-55,1	-61,1	-56,4	-44,5	-58,9	-51,8
Ағымдағы өтімділік коэффициенті	1,3	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3
Үй шаруашылықтары секторы						
Үй шаруашылықтары борышының ЖІӨ-ге қатынасы	11,6	8,7	7,7	8,9	9,9	10,4
Үй шаруашылықтары борышының қолдағы бар кіріске қатынасы ⁸	27,1	20,0	17,2	19,4	22,5	24,6

Дерек көзі: ҚРҰБ, ҚРСА

* - есептік көрсеткіштердің деректерді қалыптастыру әдіснамасының өзгерістеріне байланысты 2009 жылғы Қазақстанның қаржы тұрақтылығы туралы есептің деректерінен айырмашылығы бар.

¹ – қаржылық тұрақтылық индикаторлары ХВҚ-ның әдіснамасына («Қаржылық тұрақтылық көрсеткіштерін жасау жөніндегі нұсқаулық», ХВҚ 2007) және түсіндірмелеріне сәйкес есептелген. Түісінше көрсеткіштер мәндерінің қадағалау органы есептейтін көрсеткіштерден айырмашылығы болуы мүмкін.

² – жақианың ішіндегі деректер БТА Банкін, Альянс Банкін, Темір Банкін қоспағанда, Қазақстанның банк жүйесі бойынша ұсынылған.

³ – жақианың ішіндегі деректер БТА Банкін қоспағанда, Қазақстанның банк жүйесі бойынша ұсынылған.

⁴ – салықтарды шегергенге дейінгі таза кірістің активтің (капиталдың) орташа құнына қатынасы. Салықтар шегерілгенге дейін кіріс бойынша жыл ішіндегі мәндер көрсеткіштің ағымдағы мәнін жылдың тиісті кезеңіне кері пропорционал сандық мәнге көбейту арқылы жылдық мәнімен келтірілген. Активтердің орташа құны кезеңнің басындағы және аяғындағы позициялардың орташа мәні ретінде есептелген. Капиталдың орташа құны кезеңнің басындағы және аяғындағы позициялардың орташа мәні ретінде есептелген.

⁵ – кредиттер бойынша анықтамалық мөлшерлеме кредиттер бойынша пайыздық кірістер (клиенттерге берілген банк қарыздары бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер)сомасының кредиттер бойынша орташа позицияға қатынасы ретінде есептелген. Депозиттер бойынша анықтамалық мөлшерлеме – депозиттер бойынша пайыздық шығыстардың (тартылған салымдар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар) депозиттер бойынша орташа позицияға қатынасы ретінде есептелген. Кредиттер және депозиттер бойынша орташа позиция - тиісінше кредиттер және депозиттер бойынша, кезеңнің басындағы және аяғындағы позициялардың орташа мәні ретінде есептелген. Деректер пайыздық тармақтармен берілді.

⁶ – қысқа мерзімді міндеттемелер туынды қаржы құралдарымен операциялар бойынша таза позиция ескеріле отырып есептелген.

⁷ – көрсеткіштерді есептеу кезінде тек банктік емес қаржы мекемелері секторы бойынша деректер ғана пайдаланылды.

⁸ – шұғыл деректер бойынша.

2-қосымша

Контрциклды буферді жинақтау және оны пайдалану кезеңдері басталғаны туралы белгі беретін негізгі индикаторлардың тізімі

Негізгі индикаторлар	Орташа, жж.			2000ж. бастап минимум	2000ж. бастап максимум	Алдыңғы мән (жылдан жылға)	Соңғы мән (2014 ж. 4-тоқс. жағдай бойынша)	Шекті мән	бастап индикаторлардың белгі беруі (*)
	2000-2014	2000-2004	2005-2006						
Макроэкономикалық көрсеткіштер									
Ұзақмерзімді үрдістен ЖІӨ-ге экономикаға берілген кредиттер арақатынасының ауытқуы (1)	-0.17	4.91	9.33	-17.01	21.86	-14.04	-12.94	6.00	
ЖІӨ-ге капитал әкелінуінің арақатынасы	-0.004	д.ж.	-0.05	-0.15	0.07	-0.001	-0.03	-0.07	
Ұзақмерзімді үрдістен ЖІӨ-ге капитал әкелінуі арақатынасының ауытқуы (*)	-0.0001	д.ж.	0.00	-0.07	0.09	-0.05	-0.07	0.02	Егер мәні шектіден асып кетсе

(кестенің жалғасы)

Негізгі индикаторлар	Орташа, 2000-2014 жж.	Орташа, 2000- 2004 жж.	Орташа, 2005- 2006 жж.	2000ж. бастап минимум	2000ж. бастап максимум	Алдыңғы мән (жылдан жылға)	Соңғы мән (2014 ж. 4-тоқс. жағдай бойынша)	Шекті мән	бастап индикаторлардың белгі беруі (*)
Ұзақмерзімді үрдістен ЖІӨ-ге ақша массасы арақатынасының ауытқуы (1)	-0.01	0.02	0.03	-0.13	0.07	-0.11	-0.10	0.03	
Ұзақмерзімді үрдістен ЖІӨ-ге жиынтық міндеттемелер арақатынасының ауытқуы (2)	-0.08	0.00	0.07	-0.35	0.19	-0.27	-0.19	0.03	
ЖІӨ-ге сыртқы борыштың арақатынасы	0.77	0.72	0.79	0.65	1.00	0.67	0.70**	0.76	
Банк секторы белсенділігінің көрсеткіштері									
K2 капитал жеткіліктілігі коэффициенті (банк жүйесі бойынша) (*)	0.15	0.19	0.15	-0.08	0.26	0.19	0.17	0.10 ¹	Егер мәні шектіден аз болса
Кредиттер/депозиттер ДБ-дағы ЕДБ үлесі	1.21	1.10	1.42	0.83	1.92	1.12	1.04	1.30	
Ұзақмерзімді үрдістен НП-дағы жұмыс істемейтін кредиттер үлесінің ауытқуы (*)	1.64	-0.02	-0.26	-15.50	23.12	-7.78	-15.50	5.30	Егер мәні шектіден асып кетсе
Меншікті капиталға жиынтық міндеттемелер арақатынасы	8.07	6.46	9.13	3.82	23.91	6.58	6.23	8.45	
Активтердің рентабельдігі (ROA(*))	0.004	0.02	0.02	-0.23	0.12	0.02	0.02	Теріс мән	Теріс мән
Лeverедж (Активтерге меншікті (есептік) капиталдың арақатынасы) (*)	14.12	14.74	13.21	7.38	18.46	15.13	15.41	3.00	
Өзге де индикаторлар									
Үй шаруашылықтарының қолда бар жалпы кірісіне жылжымайтын мүлік бағасының арақатынасы	1.30	1.19	1.52	0.90	2.18	1.01	1.05	1.59	
Корпоративтік сектор активтерінің рентабельдігі (ROA)	0.17	0.17	0.20	0.09	0.26	0.12	0.10	Теріс мән	
Ұзақмерзімді үрдістен үй шаруашылықтарының қолда бар жалпы кірісіне үй шаруашылықтары борышы арақатынасының ауытқуы	-5.64	-0.02	1.86	-16.03	5.68	-1.52	-2.11	1.48	
Ұзақмерзімді үрдістен ЖІӨ-ге бағалы қағаздар нарығы капиталдану арақатынасының ауытқуы	-0.26	1.40	6.95	-42.11	76.63	-6.93	-3.85	3.91	

Дерек көзі: ҚРҰБ, ҚР ҰӘМ СК

Ескерту:

(*) Буфер пайдаланғанын білдіретін индикаторлар

Капитал әкелінуі деп қаржылық шот түсіндіреді (ҚРҰБ резервтік активтерін қоспағанда)

Тренд 400 000 тең келетін тегістеу өлшемі бар Ходрика-Прескотт сүзгісінің көмегімен жасалды.

** Деректер 2014 жылғы 3-тоқсандағы жағдай бойынша ұсынылды.

д.ж. - деректер жоқ.

(1) 1995 ж.

(2) 1999 ж.

(3) 2003 ж.

¹ *Шекті мән Базель 3-ке біртіндеп өтуді ескере отырып жыл сайын қайта есептеледі.*